

Sensorveiledning SOSANT 1050 – høsten 2020

Om emnet:

Kurset SOSANT1050 gir en innføring i den antropologiske forskningsprosessen, fra de grunnleggende metodiske antagelsene forskningen bygger på til selve forskningsprosessen og metodene som benyttes.¹ Både utvikling av problemstillinger, datainnsamlingsmetoder, notatteknikker og selve skriveprosessen blir gjennomgått. Det legges vekt på det særegne ved etnografisk metode, der både observasjoner og samtaler/intervjuer inngår i datainnsamlingen.

Studentene blir introdusert til utfordringene med etnografiske studier som ikke er bundet til sted, samt eksperimentelle former for formidling. Etske problemstillinger og posisjonering i felten tas også opp. I tillegg undervises det i lesning av andres etnografi, særlig i form av monografier. Kurset har en teoretisk og en praktisk komponent, og studentene får opplæring i etnografisk metode og analyse gjennom et minifeltarbeid, som utvikles til en etnografisk tekst.

Emnet har følgende læringsmål:

Kunnskap

- Kunnskap om de viktigste metodene i etnografisk forskning
- Innsikt i forholdet mellom metode og teoriutvikling i antropologi
- Kunnskap om sammenhengen mellom etnografisk metode og antropologiske tekster
- Kjennskap til de viktigste etiske utfordringene og retningslinjene i etnografisk forskning
- Kjennskap til andre måter å formidle etnografisk forskning på enn tekst, som utstillinger og film

Ferdigheter

- Kjennskap til etnografisk metode gjennom praktiske øvelser
- Teknikker for å ta notater fra observasjoner og samtaler, samt å utvikle dem til en etnografisk tekst
- Evne til å identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til etnografisk forskning
- Kompetanse til å skrive ut og systematisere etnografiske data

Generell kompetanse

- Utvikle etisk bevissthet knyttet til antropologisk feltarbeid

¹ Den varierende sprogføring og syntaks i dette dokument afspejler det forhold, at emnet høsten 2020 har været undervist af undervisere med henholdsvis dansk, norsk og nynorsk som foretrukken målform.

- Muntlig og skriftlig formidling av innsikter, styrker og svakheter knyttet til deltakende observasjon
- Ha en reflektert holdning til forholdet mellom sosiale prosesser og presentasjon av disse gjennom tekster

Undervisningen høsten 2020:

Undervisningen høsten 2020 har bestått av en rekke forelæsningsopptak; 5 digitale forelesninger i «real time»; samt 8 seminarer som med noen unntak har foregått fysisk, med visse hybride elementer. Studentene har i tillegg gjennomført et mini-feltarbeide i grupper, og har skrevet en feltrapport på baggrund af dette.

Forelesningene har i hovedsak fokusert på de viktigste metodene i etnografisk forskning; på sammenhengen mellom etnografisk metode og antropologiske tekster; og på de viktigste etiske utfordringene og retningslinjene i etnografisk forskning. Seminarerne har supplert dette, og har givet studentene mulighet for at trene på muntlig og skriftlig formidling av innsikter, styrker og svakheter knyttet til deltakende observasjon. Mini-feltarbeidet har oppøvet studentenes praktiske ferdigheter med etnografisk metode. Kjennskap til andre måter å formidle etnografisk forskning på enn tekst, som utstillinger og film, har kun i liten grad vært berørt i undervisningen.

Eksamen:

Eksamen er en 4,5-dages hjemmeeksamen i form af en individuell oppgave hvor studenten besvarer ett av tre oppgitte spørsmål med utgangspunkt i pensum og eventuelt i godkjent feltøvelse.

Høsten 2020 kunne studentene velge mellom følgende tre spørsmål:

1. Kva kan vere etiske utfordringar i eit antropologisk feltarbeid? Redegjer og drøft konkrete etiske utfordringar som kan oppstå. Bruk minimum 3 pensumtekstar.
2. Diskuter hvilken betydning antropologens kropp og posisjon har for kunnskapsproduksjon. Bruk minst tre pensumtekster.
3. I en verden i stadig forandring er det relevant for antropologer å utvide forståelsen av hva som er etnografisk data. Forklar hva etnografisk data kan være og diskuter hvilke utfordringer og muligheter inkludering av mer-enn-mennesker og/eller digitale rom har for etnografiske metoder.

Ved vurdering af de konkrete besvarelser henvises til den medsendte karakterskala med uddybende forklaring. Vi legger særlig vekt på kvaliteten i de drøftende dele af besvarelserne, samt at pensum brukes aktivt og loyalt. I tillegg knytter vi følgende vejledende kommentarer til de tre oppgaver:

Ad 1: Ethiske utfordringer har vært tema for en egen forelesning, og har desuden vært diskutert i seminarerne, også i tilknytning til studenternes eget feltarbeid. Blandt pensumtekstene som tager opp etiske utfordringer kan nevnes Bourgois, Goffman, "An Open Letter...", Scheper- Hughes, Madden, Minott, og Schramm. Oppgaven beder eksplisitt om, at det skal drøftes *konkrete* etiske utfordringer, og ikke bare abstrakte og generelle prinsipper for god forskningsetikk. En god besvarelse vil da gjøre nettopp dette, altså bruke konkrete etiske utfordringer som inngang til diskussionen. Spesielt teksten til Bourgois inneholder flere eksempler på etiske dilemmaer som er gode å bruke som utgangspunkt for drøfting, men også eksempler fra de andre tekstene og eget minifeltarbeid vil være relevant. Monografien til Goffman er spækket med empiriske eksempler som er egnet som utgangspunkt for etiske drøfting, gjerne i samtale med andre tekster. Det vil være yderligere et plus om man via denne diskussion også belyser eventuelle konflikter mellom generelle prinsipper, og konkrete etiske utfordringer knyttet til spesifikke etnografiske projekter og kontekster.

Ad 2: Det er flere tekster som vil være relevante å trekke på i en besvarelse av denne oppgave. Dette gjelder fx Pinks artikkel om "sensory ethnography", Minott om posisjonering og dekolonisering, samt Haraway, Madden, Goffman og Schramm. På seminar har vi brukt mye tid på å snakke om posisjonering, både i relasjon til eget feltarbeid og pensumtekster. I tillegg har vi vært innom hvordan antropologer tar i bruk sin egen kropp som forskningsvektøy. Posisjonering i vitenskapen og situert kunnskap diskuterte vi gjennom Haraway sin tekst. Mer konkret gjennomgikk vi dette i forbindelse med Schramm sin tekst om hvordan hun ikke fikk tilgang pga. sin bakgrunn og posisjon. Goffmann sin til dels mangelfulle posisjonering (påpekt av studentene i Open Letter To Goffman) har også blitt fokusert på mye. I tillegg har vi brukt tid på Minott og arbeidsmetoden hennes. Dette gir studentene et godt utgangspunkt for en diskusjon om kunnskapsproduksjon. Det vil være et pluss om kandidaten drøfter spørsmål om objektivitet i antropologisk forskning.

Ad 3: Denne oppgaven legger opp til en diskusjon av forskningsmetoder og data. Det vil være naturlig om en besvarelse av denne oppgaven derfor ville inneholde en redegørelse for konventionelle etnografiske metoder og de former for data disse produserer. Samtidig så etterspørres det eksplisitt en diskusjon av utfordringer og muligheter som inkluderingen av mer-enn-mennesker og/eller digitale rom har for etnografiske metoder. Disse aspektene diskuteres særlig av Madden, Tsing, og Hallett og Barber. En god besvarelse vil da typisk lade drøftingen ta sitt utspring i nettopp disse tre tekstene. Denne oppgaven er smalere enn de to andre og ettersom studentene kan velge å diskutere i dybden implikasjoner av å inkludere mer-enn-mennesker og/eller digitale rom, kan oppgaven i prinsippet besvares ved bruk av kun to pensumtekster. Som i de andre oppgavene, kan studentene også velge å reflektere over egne erfaringer fra minifeltarbeidet.